

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní Mgr. Lenkou Havlíčkovou ve věci

žalobkyně: J. L., narozená dne X,
jednající opatrovníkem P. M., narozeným dne X,
oba bytem X,
zastoupená advokátem JUDr. Richardem Třeštíkem,
sídlem Masarykova 1120/43, 400 01 Ústí nad Labem,

proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí,
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2024, č. j. MPSV-2024/9850-916,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2024, č. j. MPSV-2024/9850-916, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ústí nad Labem, kontaktního pracoviště Ústí nad Labem (dále jen „úřad práce“) ze dne 4. 9. 2023, č. j. 134225/2023/UUA (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím úřad práce snížil žalobkyni příspěvek na péči z 12 800 Kč na 4 400 Kč měsíčně od října 2023.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Žaloba

2. Žalobkyně v podané žalobě připomněla, že rozhodnutím Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ústí nad Labem, kontaktního pracoviště Rumburk ze dne 13. 3. 2013, č. j. MPSV-UP/419120/13/AIS-SSL, byla uznána za závislou na péči jiné fyzické osoby ve stupni III – těžká závislost, neboť podle posudku posudkové lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení Děčín ze dne 6. 2. 2013 samostatně nezvládala celkem osm základních životních potřeb. Žalobkyně pokračovala, že prvostupňovým rozhodnutím byla oproti tomu uznána závislou na péči jiné fyzické osoby pouze ve stupni II – středně těžká závislost s odůvodněním, že samostatně nezvládá pouze pět základních životních potřeb. Žalobkyně dále uvedla, že je omezena ve svéprávnosti, trpí středně těžkou mentální retardací, její stav je setrvalý a nelze očekávat významnější změny. Žalobkyně zastávala názor, že napadeným rozhodnutím, které považovala za nezákonné, byla zkrácena na svých právech, neboť již přiznaný příspěvek na péči lze snížit pouze tehdy, pokud se změní skutečnosti rozhodné pro výši příspěvku, což se v případě žalobkyně nestalo. Ačkoli nejsou správní orgány podle § 14 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“) oprávněny přehodnocovat svá předchozí pravomocná rozhodnutí, v případě žalobkyně k přehodnocení došlo. Podle názoru žalobkyně nemůže argument žalovaného o předchozím posudkovém nadhodnocení odůvodnit změnu předchozího rozhodnutí.
3. Na podporu svých tvrzení žalobkyně navrhla provedení důkazu napadeným rozhodnutím, rozhodnutím č. j. 39224/17/5300-22441-708274, doručenkou, spisem úřadu práce sp. zn. SZ/143435/2012/AIS-SSL, spisem žalovaného sp. zn. SZ/MPSV-2023/222938-916, spisem Okresního soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 21 P 22/2016, spisem Okresního soudu v České Lípě sp. zn. 21 P 44/2014, znaleckými posudky založenými ve výše uvedených spisech a výsledkem P. M., opatrovníka žalobkyně.

Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný vyjádřil své přesvědčení, že postupoval v odvolacím řízení v souladu s právními předpisy. Žalovaný dále uvedl, že si v rámci odvolacího řízení vyžádal posouzení zdravotního stavu žalobkyně u Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“), která zasedala v odborném složení, kdy byl při posuzování přítomen jak posudkový lékař, tak odborník z oboru psychiatrie. Posudková komise měla k dispozici kompletní podkladovou dokumentaci a ve svých závěrech se shodla s prvostupňovým posouzením. Žalovaný pokračoval, že se posudková komise vyjádřila ke všem základním životním potřebám, zvládnutým i nezvládnutým a dospěla k závěru, že v minulosti byl zdravotní stav žalobkyně významně posudkově nadhodnocen. Žalovaný dále uvedl, že se vyjádřil i v odvolání namítaným základním životním potřebám stravování, oblékání a obouvání a tělesná hygiena. Žalovaný dále nesouhlasil s námitkou žalobkyně, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s § 14 odst. 4 zákona o sociálních službách. Původní posouzení zdravotního stavu žalobkyně nebylo stanoveno trvale, nýbrž s dobou platnosti do 31. 1. 2023, byl zde tedy předpoklad změny zdravotního stavu, a tedy rozhodných skutečností. Žalovaný uvedl, že v případě žalobkyně došlo ke změně rozhodných skutečností v tom, že byl vydán posudek, z něhož je zřejmé, že je žalobkyně závislou na péči jiné fyzické osoby ve stupni II – středně těžká závislost. V důsledku toho byl žalobkyni příspěvek na péči snížen. Žalovaný rovněž připomněl, že základním principem hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby je hodnocení funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na tuto schopnost. Přitom se nepřihlíží

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

k pomoci, dohledu nebo péči při zvládání základních životních potřeb, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Žalovaný zdůraznil, že i v případě závažného onemocnění nemusejí jeho funkční důsledky vést k neschopnosti zvládat základní životní potřeby a definoval neschopnost zvládat základní životní potřeby. Dále žalovaný uvedl, že posouzení povahy zdravotního postižení z hlediska splnění podmínek nároku na příspěvek na péči je otázkou odborně medicínskou, k níž nemá správní orgán potřebné znalosti, a proto se obrací k osobám jimi disponujícím, tj. k posudkovým komisím. Žalovaný závěrem svého vyjádření shrnul, že napadené rozhodnutí není nezákonné, a proto navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Replika žalobkyně

5. Žalobkyně ve své replice uvedla, že se její zdravotní stav po duševní stránce podstatně zhoršil a je v péči psychiatra MUDr. V. D. Žalobkyně dále uvedla, že při posuzování zdravotního stavu nebyla shlednuta ani vyšetřena žádným posudkovým lékařem. Zdravotní dokumentace praktické lékařky se žalobkyni jevila nedostatečnou, neboť neobsahuje psychiatrické nálezy. Žalobkyně dále uvedla, že při sociálním šetření dne 5. 6. 2023 nebyla zohledněna její intelektuální úroveň, tj. schopnost vnímat a chápat pokládané dotazy a schopnost vyjadřovat se. Žalobkyně proto navrhla, aby si soud vyžádal zprávu MUDr. V. D. o jejím současném duševním stavu a o tom, zda v letech 2005 až 2024 doznal její duševní stav nějakých změn mající vliv na stupeň její závislosti na péči jiné osoby. Rovněž žalobkyně žádala, aby se psychiatr vyjádřil k otázce, zda byla schopna vnímat a odpovídat na otázky kladené jí během sociálního šetření. Žalobkyně opětovně navrhla důkaz výsledkem svého opatrovníka.

Ústní jednání soudu

6. Při jednání soudu konaném dne 31. 8. 2024 právní zástupce žalobkyně poukázal na to, že jediným podkladem pro rozhodnutí správních orgánů bylo sociální šetření a výsledky šetření posudkové komise. Zástupce žalobce byl přesvědčen, že ze zdravotních zpráv, které měla posudková komise k dispozici, nemohla vyplynout změna zdravotního stavu žalobkyně od roku 2013. Zástupce žalobce (poprvé v řízení) namítal, že při sociálním šetření sociální pracovnice vyloučila účast opatrovníka žalobkyně při tomto šetření, a lze jej jen stěží přezkoumat z hlediska jeho pravdivosti. Kromě toho nebyl opatrovník žalobkyně bezprostředně seznámen s výsledky sociálního šetření. Při jednání zástupce žalobkyně navrhl, aby soud provedl důkaz výsledkem žalobkyně.
7. Zástupce žalovaného se k nařízenému jednání bez omluvy nedostavil, a proto soud rozhodl o projednání věci v jeho nepřítomnosti.

Posouzení věci soudem

8. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
9. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu a po provedeném jednání dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Před vypořádáním jednotlivých žalobních bodů (námitek) soud směrem k žalobkyni připomíná, že soudní řízení ve správním soudnictví je ovládáno zásadou koncentrace, jež nachází svůj odraz v § 71 odst. 2 třetí větě s. ř. s., podle které „[r]ozšířit žalobu na dosud

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby.“ Soud se proto může věcně zabývat jen těmi žalobními body, které byly uplatněny ve lhůtě dvou měsíců poté, kdy bylo napadené rozhodnutí žalobci doručeno (srov. § 72 odst. 1 s. ř. s.), tj. v projednávané věci do 11. 3. 2024, neboť napadené rozhodnutí bylo právnímu zástupci žalobkyně doručeno do datové schránky dne 10. 1. 2024. Jelikož 10. 3. 2024 připadl na neděli, posledním dnem lhůty pro podání žaloby a uplatnění žalobních bodů tedy bylo pondělí 11. 3. 2024, kdy žalobkyně podala žalobu. Projednání později uplatněných žalobních bodů by znamenalo nepřípustné porušení principu koncentrace řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2004, č. j. 1 Afs 25/2004-69). Soud tedy nemohl přihlížet k těm žalobním bodům, které žalobkyně vznesla ve své replice doručené soudu dne 25. 4. 2024 (tedy že se její psychický stav zhoršuje, nebyla shlednuta posudkovým lékařem, podkladová dokumentace byla nedostatečná, žalobkyně při sociálním šetření nechápala otázky jí kladené, sociální pracovnice vyloučila účast opatrovníka při šetření, ani jej bezprostředně neseznámila s jeho výsledky), neboť tak učinila až po uplynutí lhůty pro podání žaloby, která je podle § 71 odst. 2 s. ř. s. nejzazším limitem i pro případné rozšíření žaloby o další žalobní body.

11. Příspěvek na péči se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby (§ 7 odst. 1 zákona o sociálních službách). Nárok na tento příspěvek má oprávněná osoba, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8, pokud jí tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83 nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb podle § 85 odst. 1 nebo dětský domov, anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu; nárok na příspěvek má tato osoba i po dobu, po kterou je jí podle zvláštního právního předpisu poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace (§ 7 odst. 2 zákona o sociálních službách).
12. Podle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách se osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb, c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb, d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby. Podrobná kritéria pro posuzování schopnosti zvládat základní životní potřeby obsahuje příloha č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.
13. Ve věci je nutno dále připomenout, že z dikce § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách vyplývá, že při posuzování stupně závislosti se vychází ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Posuzování stupně závislosti provádějí okresní správy sociálního zabezpečení [§ 8 odst. 1 písm. g) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení], v odvolacím řízení potom žalovaný, který za tímto účelem zřizuje posudkové komise jako své specializované orgány (§ 28 odst. 8 zákona o

sociálních službách ve spojení s § 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení).

14. Je dále nutno si uvědomit, že posudkové řízení před posudkovou komisí je specifickou formou správní činnosti (srov. § 16a zákona č. 582/1991 Sb.) spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. Výsledkem posouzení je potom odborný posudek, který je pro správní orgán stěžejním důkazem, a na který je při nedostatku odborné erudice odkázán.
15. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že žalobkyni byl rozhodnutím Městského úřadu Rumburk, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, ze dne 7. 5. 2008, č. j. 11922/2008/RUM, přiznán příspěvek na péči ve výši 4 000 Kč měsíčně od února 2008, neboť se podle posudku posudkové lékařky MUDr. J. Š. ze dne 22. 4. 2008 považovala za osobu závislou na péči jiné fyzické osoby ve stupni II – středně těžká závislost. Rozhodnutím Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ústí nad Labem, kontaktního pracoviště Rumburk, ze dne 13. 3. 2013, č. j. MPSV-UP/419120/13/AIS-SSL, byl žalobkyni zvýšen příspěvek z 4 000 Kč na 8 000 Kč měsíčně od února 2013, neboť se podle posudku posudkové lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení Děčín MUDr. J. Š. ze dne 6. 2. 2013 považovala za závislou na péči jiné fyzické osoby ve stupni III – těžká závislost. Posudková lékařka dospěla k závěru, že žalobkyně nezvládá celkem osm základních životních potřeb, a to orientaci, komunikaci, stravování, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost.
16. Oznámením ze dne 1. 2. 2023, č. j. 19555/2023/UUA, zahájil úřad práce správní řízení ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči, neboť dnem 31. 1. 2023 skončila platnost předchozího posudku. Dne 15. 2. 2023 se v místě bydliště žalobkyně uskutečnilo sociální šetření, z jehož závěrů vyplynulo, že žalobkyně je mobilní, orientovaná, komunikuje, potíže jí činí čtení a psaní, potřebuje dohled nad čistotou oděvu a občasné připomenutí hygieny, má potíže s hospodařením s penězi a vyřizováním osobních a úředních záležitostí. Sociální pracovnice uvedla, že není známo, v jakých úkonech potřebuje žalobkyně pomoci a jaké nezvládá zcela. V posudku ze dne 3. 4. 2023 dospěl posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem MUDr. J. F. CSc. k závěru, že se žalobkyně považuje za závislou na péči jiné fyzické osoby ve stupni II – středně těžká závislost, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu samostatně nezvládá celkem pět základních životních potřeb, a to orientaci, komunikaci, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost. Rozhodnutím ze dne 12. 5. 2023, č. j. 79402/2023/UUA, úřad práce snížil žalobkyni příspěvek na péči z 12 800 Kč měsíčně na 4 400 Kč měsíčně od června 2023. Proti tomuto rozhodnutí žalobkyně podala odvolání, o kterém rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 27. 6. 2023, č. j. MPSV-2023/138478-916, kterým rozhodnutí úřadu práce ze dne 12. 5. 2023 zrušil a věc vrátil úřadu práce k dalšímu projednání. Podle názoru žalovaného posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem v posudku ze dne 3. 4. 2023 neuvedl, k jaké změně došlo ve zdravotním stavu žalobkyně, která má být nyní schopna zvládat základní životní potřeby, které jí byly dříve uznány při středně těžké mentální retardaci za nezvládnuté.
17. Úřad práce následně vydal prvostupňové rozhodnutí, kterým žalobkyni příspěvek na péči opětovně snížil z 12 800 Kč na 4 400 Kč měsíčně, neboť podle posudku posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem MUDr. J. F. CSc. ze dne 26. 7. 2023 Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

byla žalobkyně osobou starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2 písm. b) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II – středně těžká závislost. Posudkový lékař dospěl k závěru, že žalobkyně samostatně nezvládá celkem pět základních životních potřeb, a to orientaci, komunikaci, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně prostřednictvím svého právního zástupce odvolání. Žalovaný v odvolacím řízení nechal zpracovat posudek posudkové komise ze dne 11. 12. 2023, která po posouzení zdravotního stavu žalobkyně dospěla k závěru, že žalobkyně samostatně nezvládá základní životní potřeby orientace, komunikace, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost.

18. Posudková komise dále v posudku podrobně vysvětlila, z jakého důvodu neuznala další základní životní potřeby u žalobkyně nezvládanými (mobilita, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygieny a výkon fyziologické potřeby). Ostatně k závěrům ohledně tohoto posouzení neměla žalobkyně žádných konkrétních námitek. Posudková komise ve svém posudku zdůraznila, že zdravotní stav žalobkyně byl v minulosti posudkovým lékařem významně nadhodnocen. K žalobkyní uplatněným námitkám žalovaný uvedl, že není nikterak zpochybňován její dlouhodobě nepříznivý stav a nutnost péče či pomoci při zvládání některých základních životních potřeb. Zdůraznil však, že v řízení o příspěvku na péči musí být postupováno v souladu s právními předpisy a jak vyplývá z posudkového hodnocení, nárok na příspěvek na péči ve III. stupni závislosti od února 2023 žalobkyni nevzniká. Žalovaný na základě posudku posudkové komise následně vydal napadené rozhodnutí.
19. Soud z podané žaloby a s ohledem na výše uvedenou zásadu koncentrace shledal, že jediným včas uplatněným žalobním bodem je totožná námitka, tedy že ačkoli je zdravotní stav žalobkyně vlivem středně těžké mentální retardace setrvalý a nelze očekávat jeho změny, správní orgány v rozporu se zákonem přehodnotily rozhodné skutečnosti a žalobkyni příspěvek na péči snížily. Na tomto místě je třeba konstatovat, že ve věci příspěvku na péči je rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí ze strany krajského soudu limitován, neboť pro posouzení zdravotního stavu žalobkyně jako žadatelky o příspěvek je třeba odborných medicínských znalostí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2015, č. j. 4 Ads 167/2015-27). Podle citovaného rozhodnutí soudy nemají potřebné znalosti pro hodnocení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jeho vlivu na schopnost zvládat základní životní potřeby. Rozhodnutí v dané věci je tak závislé především na odborném lékařském posouzení, k němuž je ze zákona povolána právě posudková komise.
20. Soud připouští, že žalobkyně na základě rozhodnutí ze dne 13. 3. 2013 pobírala téměř deset let příspěvek na péči ve stupni III. Nelze ovšem přehlédnout, že platnost posudku, na jehož základě byl žalobkyni příspěvek na péči v dané výši přiznán, byla stanovena do 31. 1. 2023 a poté vypršela. Úřad práce tedy byl povinen zahájit řízení z moci úřední ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči, v němž bylo zapotřebí vydat nový posudek. Je třeba připomenout, že posouzení stupně závislosti je otázkou odborně medicínskou, k jejímuž posouzení ani žalovaný coby správní orgán nedisponuje potřebnými znalostmi, a proto se obrací na posudkové lékaře, resp. posudkové komise. Správní orgán, a následně i soud, je pouze oprávněn a zároveň též povinen vyhodnotit, zda lékařský posudek o zdravotním stavu, ze kterého při posouzení nároku na příspěvek na péči vychází, splňuje požadavky na úplnost, správnost a přesvědčivost.
21. Posudková komise zasedala v odborném složení, kdy byl při posuzování přítomen posudkový lékař z oboru psychiatrie a v posudku ze dne 11. 12. 2023 uvedla, že si vyžádala zdravotní dokumentaci, zda nedošlo ke zhoršení zdravotního stavu žalobkyně vlivem Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

interních onemocnění, zhoršením smyslových funkcí či pohybových v důsledku úrazu či degenerativních změn kloubních, ale ani tyto skutečnosti nebyly ve zdravotní dokumentaci žalobkyně deklarovány. Rovněž nebylo deklarované jiné závažné duševní onemocnění žalobkyně. Posudková komise označila námitky žalobkyně uvedené v odvolání za neoprávněné a uvedla, že nálezy doložené v průběhu odvolacího řízení nedeklarují změnu zdravotního stavu ve smyslu zhoršení. Posudková komise se zároveň podrobně vyjádřila ke všem neuznaným základním životním potřebám, které byly v minulosti žalobkyni uznány za nezvládnuté. Posudková komise dospěla k závěru, že zdravotní stav žalobkyně byl v minulosti z funkčního hlediska ve stupni závislosti významně posudkově nadhodnocen. Žalovaný posudek posudkové komise ze dne 11. 12. 2023 shledal úplným a objektivním a přesvědčivým stěžejním důkazním prostředkem. Proto z jeho závěrů vycházel, odvolání žalobkyně zamítl a prvostupňové rozhodnutí, kterým byl žalobkyni příspěvek na péči snížen, potvrdil. V uvedeném postupu správních orgánů soud neshledal žádné pochybení.

22. Soud především zdůrazňuje, že jednou přiznaný, časově ohraničený, nárok nezakládá právo na jeho nezměnitelnost, pokud je změna přesvědčivě odůvodněná, což bylo v posuzovaném případě splněno. Takový nárok navíc ještě sám o sobě nezakládá legitimní očekávání na své opakované přiznávání. Soud dále poznamenává, že v situaci, kdy v minulosti došlo k posudkovému nadhodnocení, není poškozením práv posuzované osoby, pokud později dojde k dostatečně odůvodněnému přehodnocení. Osoba, která byla poživitelem dávky ve větší výši, než by jí měla správně náležet, nemusí tento rozdíl navíc vracet. K újmě osoby tedy nápravou vadného stavu a opravou předchozího posudkového nadhodnocení nedochází. K žalobní argumentaci soud dále dodává, že správní orgány svá předchozí rozhodnutí, kterými byl žalobkyni přiznán vyšší příspěvek na péči, nepřehodnotily a nezměnily, nýbrž v novém řízení zahájeném po ukončení platnosti předchozího posudku opětovně posoudily zdravotní stav žalobkyně, přičemž toto posouzení působí do budoucnosti, nikoli do minulosti. Ve správním řízení rovněž nebylo zpochybněno, že žalobkyně trpí středně těžkou mentální retardací a je osobou omezenou ve svéprávnosti, nicméně soud zdůrazňuje, že v případě řízení o omezení svéprávnosti a řízení ve věcech příspěvku na péči se jedná o dvě odlišná řízení upravená odlišnou právní úpravou a podmínky pro přiznání nároků v obou řízeních jsou taktéž různé.
23. Soud v souladu s § 52 odst. 1 s. ř. s. neprovedl žalobkyní navržené dokazování napadeným rozhodnutím, doručenkou, spisem úřadu práce, spisem žalovaného, neboť tyto listiny jsou součástí správního spisu a v rámci správního soudnictví se dokazování správním spisem neprovádí. Soud dále neprovedl důkaz spisem Okresního soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 21 P 22/2016, spisem Okresního soudu v České Lípě sp. zn. 21 P 44/2014, a znaleckými posudky obsaženými v těchto spisech, aktuální lékařskou zprávou psychiatra MUDr. V. D., svědeckou výpověď P. M. a účastnickou výpověď žalobkyně, a to pro nadbytečnost, neboť provedení uvedených důkazů by nemohlo vést k prokázání rozhodných skutečností.
24. Soud tedy v mezích žalobních bodů vyhodnotil žalobu jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
25. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch a procesně úspěšnému žalovanému náhrada nákladů řízení ze zákona nepřisluší, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem dne 31. července 2024

Mgr. Lenka Havlíčková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.